

Tá bankatoskurin hvarv í Tangafirði

Martinus á Ósabakka hevði skyldina. Tað var hann, sum í 1923 við sínum gørnum tipti holið, so toskurin ikki longur kundi svimja í millum Føroyabanka og Tangafjørð.

Eyðfinn Magnussen

eydfinnm@setur.fo
Fróðskaparsetrið

Einastaðni í Tangafirði er eitt fiskimið, teir nevna Vektin. Toskurin, sum fyrr fekst á Vektini, líkist Føroyabankatoskinum rættiliga nógv. Teir gomlu søgdu, at eitt hol gekk niður í botnin og út á Bankan, har fiskurin kundi svimja ígjøgnum.

Økið er lítið. Pláss er einans fyri tveimum bátum at royna í senn. Einaferð var stórus áhugi at royna har, men so er ikki longur. Eftir at holið tiptist, og Føroyabankatoskurin hvarv á Vektini, hevur áhugin fyri at royna har ikki verið so stórus.

**Teir gomlu søgdu, at eitt hol gekk niður
í botnin og út á Bankan, har fiskurin
kundi svimja ígjøgnum**

Ýtini til Vektina.

Fyri sunnan: Skálhøvdi í ytra enda á Hoyvíkshólmi.

Fyri eystan: Tey gomlu skúlahúsini í Saltnesi undan Raktanga.

Á nútíðar føroyskum eitur positióinin: 62°04,769' N og 06°46,694' W.

**Gamli
landsdjóralæknin,
Dánjal Bærentsen,
sáli, segði mær
søguna í 1996**

Hin serligi bankatoskurin

Toskurin á Bankanum hevur altíð havt stóran áhuga millum føroyingar. Hetta kemst av, at tað er nakað serligt við hesum toskinum. Serliga er tað stóddin á bankatoskinum, sum menn hava verið áhugaðir í.

Rákið á Bankanum er soleiðis háttað, at sjógvurin í stóran mun heldur seg inni á Bankanum. Á hendan hátt er Føroyabanki ein sjálvstøðug vistfrøðilig skipan, har umhvørvið hevur sett síni serstøku eyðkenni á fleiri fiskasløg og aðrar livandi verur, ið eru á Bankanum.

Kendast av hesum er helst “bankatoskurin”. Tað hevur leingi verið kent, at toskurin á Føroyabanka veksur óføra skjótt. Ja, so skjótt, at hann telist millum skjótast vaksandi toskasløgini í heiminum.

Eisini í aðrar mátar bregður hann frá toski aðrastaðni: Høvdið er stórt, sporlið breitt, og hann er ljósari á liti enn annar toskur. Eisini vísu kanningar, sum kendi danski lívfrøðingurin Johannes Schmidt gjørdi í 1920-unum, at toskurin á Bankanum hevur færri ryggjargeislar enn toskurin á Landgrunninum.

Søgan hjá landsdjóralækninum

Hvussu ber so til, at bankatoskur fyrr kundi veiðast í Tangafirði, men ikki er at fáa har longur?

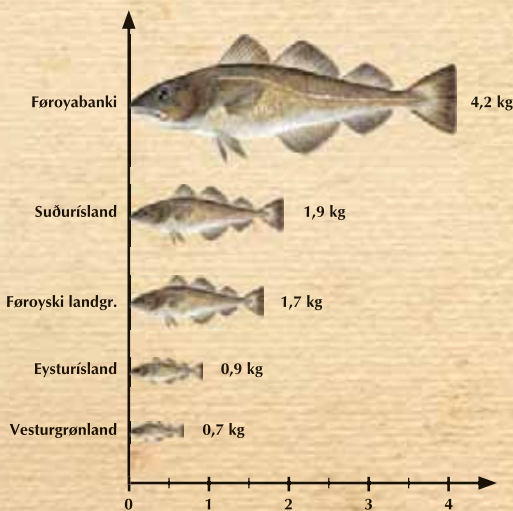
Tað var gamli landsdjóralæknin, Dánjal Bærentsen sáli, sum segði mær søguna í 1996.

Søgan sigur, at Martinus á Ósabakka í 1923 setti toskagørn á Vektina. Hann fylti bátin við stórum toski. So nógv var í gørnunum, at hann fekk ikki øll gørnini uppafur.

Teir gomlu søgdu, at Martinus hevði tipt holið, so toskurin ikki longur kundi svimja upp í gjøgnum.

Síðani hevur “Bankatoskurin” ikki verið at fingið á Vektini.

Toskurin á Bankanum hevur færri ryggjargeislar enn toskur á Landgrunninum

TEKNING: ASTRID ANDREASSEN

Toskurin á Føroyabanka veksur skjótari enn toskur aðrastaðni. Ein 3 ára gamal toskur av Bankanum er einar 70 cm til longdar og vigar í miðal umleið 4,2 kg. Á føroyska landgrunninum er hann 50 cm og vigar 1,7 kg, meðan javnaldri hansara á Eysturlandinum bert er helvtina so stórus og vigar eitt knapt kilo. Tað sær út til, at tað serliga er tann heiti sjógvurin og tann nógva føðin á Bankanum, sum skapar tann góða vøksturin, tí hesar umstøðurnar eru sera góðar á Føroyabanka.